

رنگ‌های اصلی

راهنمای قدم به قدم عملی

تألیف: جین دِ ساسمارز

ترجمه: آرمینه آواک قهرمانی

(کارایبان)

سرشناسه: د ساسمارز، جین

De Sausmarz, Jane

عنوان و نام پدیدآور: رنگ‌های اصلی: راهنمای قدم‌به‌قدم عملی / تألیف جین د ساسمارز؛ ترجمه‌ی آرمینه آواک قهرمانی؛ ویراستار مهرنوش مهدوی‌حامد.

مشخصات نشر: تهران: فرهنگسرای میردشتی، ۱۳۹۱.

مشخصات ظاهری: ۱۱۳ ص: مصور (رنگی)، نمودار.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۰۱۶-۴۸-۱

وضعیت فهرست‌نویسی: فبیا

یادداشت: عنوان اصلی: Basic colour: a practical handbook, c 2008

موضوع: رنگ در هنر

موضوع: رنگ‌آمیزی

شناسه‌ی افزوده: آواک قهرمانی، آرمینه، ۱۳۳۴ - مترجم

شناسه‌ی افزوده: مهدوی‌حامد، مهرنوش، ۱۳۶۱ - ویراستار

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۱ ۹۵۵/۴۸۸(ND)

رده‌بندی دبیوی: ۷۵۲

شماره‌ی کتابشناسی ملی: ۲۷۲۲۵۳۳

فرهنگسرای میردشتی
MIRDASHTI PUBLICATION

رنگ‌های اصلی

راهنمای قدم‌به‌قدم عملی

■ جین د ساسمارز

مترجم ■ آرمینه آواک قهرمانی (کاراپتیان)

ویراستار ■ مهرنوش مهدوی‌حامد

مدیر هنری ■ فاطمه خسروچردی

صفحه‌آرایی ■ هاله قربانی‌نهرانی

مدیر تولید ■ علی زارعی

لینتوگرافی ■ فرآیند گویا

چاپخانه ■ ایبانه

چاپ اول ■ ۱۳۹۳

صحافی ■ نسیمی ساز

ناشر ■ فرهنگسرای میردشتی

شمارگان ■ ۲۰۰۰

شابک ■ ۹۷۸-۶۰۰-۶۰۱۶-۴۸-۱

قیمت ■ ۱۸۰.۰۰۰ ریال

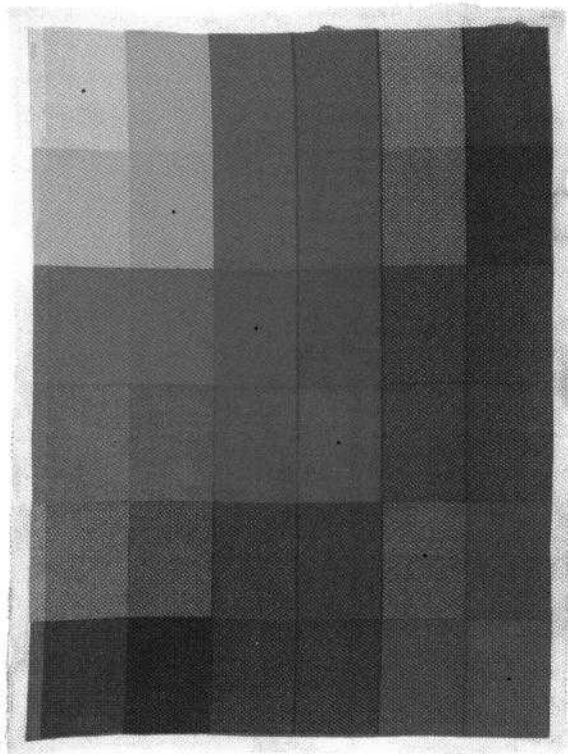
تهران □ میدان انقلاب، ابتدای کارگر جنوبی، نبش وحید نظری، مجتمع تجاری تادر.

تلفن: ۰۲-۶۶۴۹۰۶۶۰ □ شماره: ۶۶۴۹۱۹۶۸

مشهد □ چهارراه لشکر، به طرف میدان ده دی، پاساژ دیدنی‌ها.

تلفن: ۰۵۱-۳۸۵۴۴۹۵۱ □ شماره: ۰۵۱-۳۸۵۱۴۷۶۱

www.fmirDashti.com □ info@fmirdashti.com

بافتی که ماده‌ی رنگی بر روی کتان دارد و تغییرات به‌وجودآمده از تکرار چاپ (آور پرینت).

شرح ترتیب چاپ و تکرار چاپ بر این پارچه از این قرار است که در سمت چپ یا نگاه از بالا به پایین، نوار باریکی از اولین لایه‌ی چاپی دیده می‌شود: زرد، نارنجی، قرمز، سرخابی، بنفش، و فیروزه‌ای. این رنگ‌ها اول در ردیف افقی چاپ شده‌اند. سپس دوباره همان رنگ‌ها از بالا به پایین و به‌صورت عمودی چاپ شده‌اند. ردیفی از مربع‌های قرار گرفته در قطر که با نقطه‌هایی مشخص شده‌اند، جایی است که هر رنگ بر خودش دوبار چاپ شده است و قام غلیظ‌تری دارد. با یک نگاه دقیق می‌بینید که به خاطر ترتیب چاپ رنگ‌ها و با تکرار چاپ، هر رنگ تغییر قابل ملاحظه‌ای کرده، چنان‌که در سمت راست، دومین ردیف زیر دومین مربع نشان می‌دهد که بنفش روی نارنجی چاپ شده و در سمت چپ، پنجمین ردیف زیر دومین مربع این بار روی همان بنفش، رنگ نارنجی آمده است. هر یک از مربع‌های رنگی دو لایه‌ی چاپ دارد ولی ترتیب رنگ در چاپ‌های اول و دوم برعکس شده است.

دنیاسگوزاری	۸
پیشگفتار	۹
فصل ۱. درباره‌ی کتاب و لیست مواد به کار رفته	۱۱
فصل ۲. توضیح لغات و اصطلاحات	۱۹
رنگ‌های اصلی رنگ‌دانه (Pigment)، چاپگرها و نور و رنگ‌های مکمل و متضاد	
فصل ۳. رنگ‌های گواش و دیگر مواد رنگی معادل با آن	۳۳
فصل ۴. دایره‌ی رنگ‌های اصلی	۴۳
فصل ۵. دایره‌ی حرارت رنگ‌ها	۵۳
فصل ۶. دایره‌ی رنگ‌های مکمل متضاد	۶۵
فصل ۷. جدول سنجش ارزش رنگ‌مایه (تُنالیتِه - تُنال Tonalite-Tonal) رنگ‌ها	۷۷
فصل ۸. نسبت ارزشی مکمل‌های متضاد	۸۷
فصل ۹. پدیده‌ی رنگ - نظریه‌ی ایتن و آلبر (Itten and Albers)	۹۳
نتیجه‌گیری	۹۹
واژه‌نامه، زبان اصطلاحات رنگ از سیدنی هاری (Sydney Harry) به ترتیب حروف الفبایی انگلیسی	۱۰۱
فهرست نام‌ها و واژه‌های به کار رفته در کتاب	۱۱۰
معرفی مراجع دیگر برای مطالعات بعدی	۱۱۱

سپاسگزاری

مايلم از همه‌ی کسانی که با من همکاری داشته‌اند، سپاسگزاری کنم: لیندا لامبرت، ناشر کتاب سوفی پیچ، ویراستار آن، به خاطر بردبازی و راهنمایی‌های خردمندانه‌شان، اما ساسامارز، دخترم، برای کمک به شکل‌گیری ایده‌ها و عملی کردن آن‌ها برای به ثمر رسیدن این کتاب، ژوزفین بیٹی که در کمال سخاوت وقت بسیاری را در اختیارم گذاشته است و جیم میات که حامی و مشوق من بوده است. همچنین مايلم از استیو زور، مشاورم در بازسازی چاپی رنگ‌ها، و دیگرانی چون کانترین فریڈ، جین کتاو، ورنیا کنراد^{۱۲} نیز تشکر کنم. احساس قدرشناسی عمیقی نسبت به برودنس ساندروز و بریزیت کامپیل^{۱۳} به خاطر اجازه‌ی استفاده از کتاب فرهنگ‌نامه‌ی اصطلاحات رنگ تالیف سیدنی هاری^{۱۴} دارم. از لورا نیکسی در کریستیز ایمجز، موسسه‌ی انی لند ژوزف ایبرت و نویز گلاسون از چاپخانه‌ی دانشگاه ییل، انیزابت کینگرمن از کتابخانه‌ی هنرهای هنر و انیسگتون، ایسون فرن از گالری تیت، مارگرت مک‌کی از موزه‌ی هنرهای زیبای هوستون و نمایشگاه ملی هنر و انیسگتون نیز سپاسگزارم، به طور خاص مدیون ورنر مرزباشر^{۱۵} هستم که در کمال لطف اجازه‌ی استفاده از نقاشی کاندینسکی^{۱۶} را به من داد و همچنین مدیون میرندا پتیون از آکادمی سلطنتی هنر^{۱۷} نیز هستم، و بنزور اند نیوتون^{۱۸} در کار تهیه‌ی رنگ‌ها بسیار سخاوتمند بوده و برای این کار به خصوص از بان مانگینیس و مارتین والترز^{۱۹} تشکر می‌کنم.

در پایان باید اضافه کنم که متن سپاسگزاری من بدون اشاره به همسر مرحومم، موریس داسامارز، و کتابش که اصول طراحی: حرکت در اشکال بصری^{۲۰}، چاپ اول ۱۹۶۴، اولین تجدید چاپ در بزننگری ۱۹۸۴ و دومین در (۲۰۰۱ م) نام دارد، کامل نمی‌شود. کذات او هم، بک نقطه‌ی شروع و هم تکیه‌گاهی در انجام کارم بوده است.

Knowledge ۱۲	Sedley Stryker ۱۳	Linda Lambert ۱۴
Michèle de la Penetoga Academy of Arts ۱۵	Paula Boyer at Christie's Image, Art, and Design Albert Foundation ۱۶	Sophie Page ۱۷
Werner & Verston ۱۸	Lea's Global Social Partners by Press Embetho Chazerman at the Printing in a Flat & a Flat (from the Tate Gallery, Margate, Museum of the Museum of Fine Arts, London, National Gallery of Art Washington ۱۹	Carroll de Salas Perez ۲۰
Dr. Virginia Wood Walker ۲۱		Isabelle Berrey ۲۲
Basic Design: The Dynamic ۲۳		John Bryant ۲۴
Museum de la Penetoga Academy of Arts ۲۵		Steve Ross ۲۶
		Katherine Fred, Jane Corcoran, Yvonne Corrad ۲۷
		Phudence Sanders, Brigit Campbell A ۲۸

پیشگفتار

زمانی که چهار سائۀ بودم و چشمم درون یک گودال آب گل آلود به رنگین کمان افتاد، رنگها مسحورم کردند. ۳۰ سال از آنچه در مدرسه‌ی هنری آموخته‌ام و به این مرحله رسیده‌ام، می‌گذرد. کتابی که در دست دارین، چکیده‌ی برداشت من از ماهیت عناصر مهم و اساسی رنگ است. کتاب‌های بی‌شماری درباره‌ی نظریه‌ی رنگ و شناخت آن منتشر شده ولی به نظر من حجم مطالب اکثر آن‌ها حاوی اطلاعاتی است که نمی‌تواند قابل درک و جذب از سوی خواننده باشد و فقط او را گیج می‌کند. به این دلیل تصمیم گرفتم کتابی به خواننده ارائه دهم که هم ساده و منطقی باشد و هم اصطلاحات رنگ را به زبان گویا شرح بدهد.

پس از یادگیری زبانی دیگر و دانستن لغات کافی از آن زبان، تسلط به واژه‌های اضافی و غیرضروری جدید دشوار است. در ترکیب دو رنگ مختلف همین موضوع دوباره تکرار می‌شود، به این دلیل که هر کس تمایل به امتزاج رنگ‌هایی دارد که تابه‌حال ترکیب آن‌ها را به خوبی می‌شناخته است، امیدوارم با شرحی که از رنگ در کتاب آمده و با تمرین‌هایی که در آن پیشنهاد شده است، بتواند واژه‌های مورد استفاده در رنگ را به خوبی بشناسد و دانش بیشتری کسب کند. در این کتاب، گوناگونی تمرین‌های رنگ براساس منطق برنامه‌ریزی شده است و می‌تواند راهنمای کاملی برای درک دقیق چگونگی ساختار هر ترکیب رنگی و بازسازی دوباره‌ی همان رنگ خاص و مورد نظر باشد. اغلب شاگردان پیشین من می‌گویند که هنوز هم به دایره‌ی رنگی که سالیان پیش درست کرده بودند، مراجعه می‌کنند.

اطلاعاتی که مشوق تحقیق‌های شخصی هر کس می‌تواند باشد، در انتهای کتاب با عنوان مرجع مطالعات بعدی آمده است.

از اندیشه‌ی یک فرد، صدها نفر می‌توانند سخن بگویند، ولی درباره‌ی آن چیزی که یک نفر ببیند، هزاران نفر می‌اندیشند.

جان راسکین
John Ruskin

رنگ‌ها آن چیزی به نظر می‌آیند که نیستند، زیرا دورشان را زمینهای فرا گرفته است.

لئوناردو داوینچی
Leonardo da Vinci

برای آنکه از رنگی به نحو کارآمد استفاده شود، باید دانست که رنگ همواره انسان را می‌فریبد.

ژوزف آلبرس - تأثیر متقابل رنگ
Josef Albers - Interaction of Colour

دیدن هر رنگی هرگز به اندازه‌ی وجود فیزیکی آن، نمی‌تواند حقیقی باشد. این واقعیت در هنر، رنگ را به نسبی‌ترین عامل تبدیل کرده است.

ژوزف آلبرس - تأثیر متقابل رنگ
Josef Albers - Interaction of Colour